

Ko so se začetkom marca preteklega leta zbrali poslanci v Beogradu v nar. predstavništvu, je bila med prvimi sijajna manifestacija, kjer smo stranke brez razlike zahtevali pravične meje, pa tudi vrnitev vojnih ujetnikov. Ponevno smo bili zastopniki Jugoslov. kluba s poročili in prošnjami naših ujetnikov pri ministrskem predsedniku Stojanu Protiću, pri voditelju ministrstva zunanjih zadev Spalajkoviću, in pri vojnem ministru Hadžiću. Naša vlada je pritožbe poslala delegatom v Pariz in zastopnikom v Italiji, da posredujejo. Toda Italija se našega kraljestva niti pripoznati ni hotela, vse jugoslovansko prebivalstvo bivše habsburške monarhije pa je smatrala za sovražno, da je lahko doma in na meji s svojo neslavno vojsko počenjala svoje neslavne čine.

Naša delegacija v Parizu se je na našo zahtevo obrnila s posebno prošnjo do Amerike in Wilsona. In kaj so rekli Italijani Amerikancem: razne nalezljive bolezni so med ujetniki v taboriščih, zato jih ne moremo razposiljati, ker bi nam okužili naše italijanske kraje. Toliko se je s temi posredovanji le doseglo, da je prišel ta in oni težko bolni ali včasih tudi tak, ki se je znal dobro bolnega delati, s sanitetnimi transporti domov. Naša vlada nam je parkrat na tistih sejah, takimenovanih konferencah, med drugimi stvarmi poročala tudi o svojih prizadevanjih za ujetnike.

V Pariz so hodili tudi zastopniki-poslanci iz zasedenega ozemlja osebno. Tam niso le nastopali za priključitev slovenskih krajev k našemu kraljestvu, temveč tudi za ujetnike so se zanimali.

Končno je delegacija našega kraljestva na našo skupno zahtevo predložila zaveznikom v zadevi u-

jetnikov posebno spomenico. V Italiji so se izvršile volitve s porazom nacionalistov in irendentistov. Zmagali so socialisti in ljudska stranka. Ta preobrat v Italiji in naše vedno se ponavljajoče zahteve so imele uspeh in začeli so se vračati naši ujetniki. Toda ne po najkrajši poti. Iz Brindizi in Bari prihajajo v Gruž in preko Bosne domov, ali pa celo preko Tirolske in Dunaja.

Vračajo se možje in mladeniči, težko preizkušeni in bridko varani od onih, ki niso nikdar poznali vere in zvestobe ter so tudi nam pripravili v svojem nenasičnem pohlepu po naši zemlji skozi poldrugo leto največje skrbi, križe in težave, hujskali nad nas Rumune, Madžare, Bolgare, Nemce in nazadnje dali zavetja še frankovcem, da ne moremo vsega urediti tako in naglo, kakor bi sami radi.

Kaj vas prosimo, bivši ujetniki! Treba je, da naši bivši ujetniki v Italiji vedo, da nismo mi za trenutek pozabili na nje, temveč da so naše delo in našo skrb preprečili edino Italijani, mi pa nismo imeli nazadnje drugega sredstva, kakor javne in glasne proteste in prošnje do zaveznikov, oziroma do veseli!

Važno za nas je, da natanko vemo, ali so našim možem in mladeničem splošno, vedoma in namenoma v robstvu o nas in naši državi govorili tako, kakor sem slišal od posameznikov, zato prosim vse bivše ujetnike, naj poročajo v našo pisarno Kmetijske zveze v Mariboru, kdo je ujetnikom govoril take laži in natočevanje in v katerem kraju, v katerem taborišču se je to godilo. Resnica mora na dan. Ona nam mora biti nad vse!

Glas iz ljudstva.

Umestna in modra je bila odredba deželne vlade za Slovenijo, ker je izdala naredbo glede prepovedi točenja alkoholnih pijač po gostilnah za toliko časa, dokler se prekucuski sloji ljudstva ne pomirijo in vsled preobila zaviživanja alkoholnih pijač razgreti možgani ne ohladijo. Vsled te odredbe so se preprečili marsikateri prepiri in krvavi poboji, a prihranil denar za druge nujnejše in koristnejše vsakdanje potrebe.

Toda še ena rana je, ki globoko razjeda naše truplo, rana, ki je tako globoka, da se zdi nezaceljiva, a samo dozdnevno, v resnici bi pa zahtevala enostavnega in preprostega leka, in ta rak-rana našega ljudstva je strast po tožarenju in pravljanju zaradi razžaljenja časti. Tožbe in pravde zaradi razžaljenja časti naraščajo kakor gobe po dežju. Ne najdeš z lahka okrajne sodnije na Slovenskem, kjer bi se ne vršilo vsak teden najmanj 30 takih tožb, pri večjih okrajnih sodnijah, kakor n. pr. v Mariboru, je pa takih tožb vsak teden kar na stotine. Bilo bi krivično odrekati komur pravico, da varuje svojo čast, zlasti kjer je to v resnici potrebno. Toda žalibog se dogajajo neštevilni slučajji, da leti ta ali oni k sodišču zaradi kaknega prav malenkostnega žaljenja s kako besedo, kot: baba, ded, koza, june, norlak itd. Ako se čuti razžaljenega, bezga od odvetnika do odvetnika, dokler se ga končno eden ali drugi ne usmili in vloži tozadevno tožbo. Seveda si tudi obtoženec poišče odvetnika-zagovornika in ko pride dan razprave, oblega razpravno dvorano cela vrsta raznovrstnih prič, še celo otrok. Čestokrat je izid razprave, da je prišlo do poravnave in obtoženec je moral plačati vse stroške. Toda isti ljudje so se morda že prihodnji teden zopet videli pred sodiščem, kajti sedaj je pa poprejšnji obtoženec vložil po svojem odvetniku tožbo proti svojemu prejšnjemu tožitelju tudi zaradi razžaljenja časti in tako gre naprej brez konca in kraja.

Politični ogled.

Jugoslavija.

Ze davna zahteva našega Jugoslovanskega kluba, da mora biti beograjska vlada sestavljena iz vseh parlamentarnih strank (koncentracijska vlada), se je vendar le udejavila. Radikalci Vesnić se je posrečilo, da je posamezne stranke sporazumel y toliko, da so vstopile v novo vlado. Protičeva vlada je po doseženem sporazumu podala ostavko. Takoj nato je predložil regentu dr. Vesnić listo svojega kabineta, ki je bil od Aleksandra sprejet, potrjen in zaprišežen.

Nova koncentracijska vlada je sestavljena tako-le: Predsednik dr. Milenko Vesnić; zunanji minister: dr. Ante Trumbić; namestnik zunanjega ministra in minister trgovine: dr. Momčilo Ninčić; minister notranjih zadev: dr. Ljuba Davidović; ustavni minister: Stojan Protić; minister prosvele: Svetozar Pribičević; železniški minister: dr. Anton Korošec; minister vojne ter mornarice: general Branko Jovanović; za pošto in brzojav: dr. Mato Drinković; minister šum in rud: dr. Ivan Kovačević; minister socialne politike: dr. Ljudek Kukevec; za verstvo: dr. Pavel Marinković; za agrarno reformo: dr. Krizman; za pravosodstvo: Tričković; za zdravstvo: Živojin Rafajlovič; za finance: Kosta Stojanović; za prehrano: Rista Jojković; zgradbo: Ivica Jovanović; za poljedelstvo: dr. Velizar Janković.

V novi vladi je od strank iz prejšnje vlade 10 ministrov, demokrati in skupina dr. Smolake so dobili 8 mandatov. Socialni demokratje v Vesnićevi vladi nimajo nobenega ministra.

Narodno predstavništvo, katerega bo sklicala nova vlada, se bo pečalo z volilnim zakonom in načrtom za ustavo.

Novi predsednik parlamenta bo dr. Medaković, drugi podpredsednik pa dr. Franc Janković (Slovenec).

Povzgledu beograjske vlade se bodo preosnovala tudi pokrajinske vlade v Ljubljani, Zagrebu, Sarajevu in v Dalmaciji. Predsednik Slovenije dr. Breje ostane, ravnotako baje tudi hrvaški ban dr. Matko Laginja.

Ustavni minister Protić se bo posvetoval v Zagrebu in v Ljubljani z odličnimi strokovnjaki glede ustave. Protić je za široko samoupravo posameznih pokrajin.

Italija.

Prejšnja italijanska vlada pod predsedstvom znanega Nittija je odstopila. Kralj je poveril sestavo nove vlade socialistu Bonomi, ki je pa odklonil to težavno nalogo. Od nove italijanske vlade je odvisna ugodna ali neugodna rešitev reškega vprašanja. Ako bodo imeli v novi vladi pretežno večino pristajali ljudske stranke in socialisti, lahko upamo, da se bomo pobotali z Italijani radi Reke bolj prijeteljskim potom.

Francija.

Železnižarska stavka na Francoskem ponehava. Železniška ravnateljstva so pozvala stavkarje na delo. Francoska vlada je v dobi stavke stala odločno na stališču po Koroševem receptu: Najprej vsi na delo, potem se še le bomo pogajali.

Nemčija.

Francoska in Angleška tirjate od Nemčije, da bo plačevala vojno odškodnino v letnih obrokih in sicer naraščajoče s povzdigom nemškega gospodarskega položaja. Najprej bo začela Nemčija plačevati vojno odškodnino Franciji.

Avstrija.

V Lincu so zborovali 11. t. m. komunisti in hoteli kakor v Ljubljani navaliti s silo na deželno vlado. Prišlo je do krvavih spopadov med komunisti in ljudsko brambo. Bilo je 7 mrtvih in 21 ranjenih. Glavne hujskače so pozaprl in čez Lino proglasili prekisod.

V Gradcu zboruje prometni posvet, na katerem imajo poleg Avstrije svoje zastopnike tudi: Jugoslavija, Čehoslovaška in Italija.

Madžarska.

Na Madžarskem se ustanovili Madžari in Nemci Kmetško zvezo.

Turčija.

Turčiji izročena mirovna pogodba določa, da bo Turčija v Evropi omejena na Carigrad. Tudi v Aziji je Turčija vsled izročenosti mirovne pogodbe zelo zmanjšana.

Rusija.

Ruska boljševiška armada je začela protiofenzivo proti Poljakom, ki so zasedli mesto Kijev.

Gospodarstvo.

Novo Kmetijske podružnice so se ustanovile v zadnji dobi na mnogih krajih. Prosimo naše zaupnike, da nam nemudoma naznani, v kateri župniji so se od 1. januarja 1918 do danes ustanovile nove podružnice, kdo je v odboru, koliko ima članov, delokrog itd. — Tajništvo KZ.

Kmetijska podružnica Maribor in okoliš priredi 6., to je prvo nedeljo junija, ob 9. uri zjutraj v dvorani okrajnega zaslupa predavanje o naslednjih predmetih: 1. Kako hočemo letos uporabiti svoje sadje? Razgovor in eventualni sklep. 2. Priključitev okoliških posestnikov k napravi fialske elektrarne. Razklada inženir te stroke. Kakor je videti, bo zborovanje zelo važno in obenem zelo zanimivo. Zato naj ne izostane nobeden izmed udeležencev: samoobsebi se uide, da je tudi povabljen ženski spol.

Zavarovanje proti požaru. Glasilo Slovenske kmetijske družbe „Kmetovalec“ piše dne 15. aprila t. l.: „Smemite table madžarskih in nemških zavarovalnih zavodov s svojih hiš! Ne dajte se še nadalje varati in izkoriščati! Vse tuje družbe (zavarovalnice) stoji na robu prepada, ker so svoj kapital jožile v madžarska in nemška vojna posojila! In isti papir, se za nas danes b. v. vrednosti. Madžarsko in nemško družbe različnih imen stoji danes pod sekvestrom. Ministrstvo jim je preodvelo zavarovanje za življenje popolnoma, na požar pa jim ga je dovolilo samo še za tekoče leto. Vse drugo, kar vam „Kmetovalec“ havi agent-tuji, je neresnica. Od tujih zavarovanj lahko takoj odstopite. Ne da tuj zavod ne more preganjati za leto, ki se 1. 1. 1920 poteka, ker dunajsko sodišče ni več kompetentno (preručeno), da bi reševalo pravde naših državljanov. Sicer pa one družbe, ki so izven meje naše države, ne morejo niti pristiti na sodišče, ker smo sedaj samostojna država in svobodni državljani napram celemu zunanjemu svetu.“ — Od zavarovalnic, ki imajo svoj sedež v Nemški Avstriji ali na Ogrskem, v sličenju nesroče ni lahko mogoče dobiti izplačila zavarovalne svote, ker je pošiljanje denarja prepovedano. Poleg tega pa še vam izplačajo v nemški vrednosti. Slovenci imamo svojo lastno zavarovalnico, t. j. Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani, ki je najmočnejši zavarovalni zavod v naši državi. V Mariboru daje pojasnila glede zavarovanja pisarna Kmetijske zveze v Cirilovi tiskarni, v Celju pa glavno zastopništvo na Brezju. Bliza se čas neviht, zato je zavarujte pravočasno svoje imetje pri domači — Vzajemni zavarovalnici.

Posiljanje svežega sadja preko meje. Slovenska kmetijska zveza je poslala pred 14 dnevi poslancu dr. Hohnjecu v Beograd prošnjo mnogih naših krajevnih organizacij, naj posreduje pri vladi za neovirano pošiljanje zgodnjega sadja v Nemško Avstrijo in druge sosedne dežele. Črešenj in drugega zgodnjega sadja je pri nas toliko, da lahko dobijo naši sadjarji zanj milijone, če oblasti ne bodo ovirale izvoza. Poslanec dr. Hohnjec nam poroča, da se mu je posrečilo doseči pri vladi zagotovilo, da se izvoz svežega sadja ne sme nikjer zadrževati. Pošiljatelj sadja (trgovci) bodo morali plačati izvozno carino v dobrem denarju (v zdravi valuti), t. j. v naših ali čehoslovških kronah, ali nemških markah, a ne v nemško-avstrijskem denarju. Slovenska kmetijska zveza je poslala vladi tudi zahtevo, naj dovoli tudi za pozno sadje neoviran izvoz.

Vinski davek ali strašilo brez glave. Nadzorništvo deželnih naklad v Ljubljani je brez glave. Dobivamo našeto pritožbo o predpisovanju vinskega davka. Iz Bezovica pri Konjicah nam piše: „Posestnik Jurij Golež je dobil en dan kar tri plačilne naloge za vinski davek za leto 1918 in sicer št. 2809 za 20 K 78 v, št. 2811 za 17.10 K in št. 2816 za 23.75 K. Kdo se naj spozna iz vsega tega? Čestitamo gg. dr. Savniku in Zajcu, da tako „vzorno“ predpisujejo ta da-

vek! Iz vsega tega se vidi, da bo treba pri nadzoru inštitutu deželni naklad in pri delegaciji financ v Ljubljani velike in ostre metle. Ali se ne pravi s takimi plačilnimi nalogi po nepotrebnem razburjati vinogradnike? Z vinskim davkom proč! Proč z neredom pri omenjenih uradih v Ljubljani! Gospode, ki se igrajo s kmeti, ne potrebujejo na tako važnih mestih.

Bakrena galica. Mnogi vinogradniki niso dobili bakrene galice. Kaj je vzrok temu? Ali trmoglavost ali počasnost. V listih je bilo opetovano in pravočasno razglašeno, da bo dobil 1920 galico le tisti, ki je član Kmetijske podružnice in ki pravočasno naroči galico pri odboru podružnice. Kdor torej še do sedaj ni dobil galice, naj pripiše to svoji malomarnosti. Vinogradnikom se je cena 12 K zdelo previsoka in spekulirali so na nižjo ceno. Tudi prihodnje leto bodo samo Kmetijske podružnice oddajale cenejšo galico. Radi tega pristopajte že sedaj h podružnicam kot člani. Udnina na leto znaša samo 16 K. Za to pa dobite cenejšo galico in še druge potrebščine in list „Kmetovalec“ zastoj. Iz Ljubljane poročajo tajništvo Kmetijske zveze, da dobi Slov. Kmetijska družba večjo množino galice, ki pa bo stala 34 K. Kdor jo rabi naj si jo takoj naroči pri Kmetijski podružnici. Vodstva podružnic naj nemudoma poročajo SKD v Ljubljani, koliko te drage galice rabijo za svoje člane.

Gostilničarji v Mariboru proti vinogradnikom. Zadnje dni hočejo gostilničarji v Mariboru na vsak način umetno pritiskati ceno vinu pri vinogradnikih kolikor mogoče močno nizdo. Nemški gostilničarji so sklenili med seboj zvezo, da ne kupijo nobene kapljice vina, dokler starih zalog ne bodo iztočili. Medsebojno si sedaj razdeljujejo vino. Med tem, ko vinogradnikom ponujajo za liter vina 8–10 K, pa se vedno točijo vina po 24, 32, 36 in 40 K. Tako postopajo ljudje, ki so se pred tedni po vseh štirih lazili za našimi vinogradniki in prosjčili, naj jim prodajo vino. Slovenska kmetijska zveza je poslala vladi obširno tozadevno spomenico, v kateri zahteva, naj dovoli pod ugodnimi pogoji izvoz vina iz Slovenije.

Cene padajo. Zagrebški trgovci dobivajo po nudi glede živil iz Bačke, Banata in Srema. Pšenica, ki je stala že 1000–1050 K 100 kg, ponujajo sedaj v Bački, Banatu in Sremu po 700 in 650 K 100 kg. Moka nularica, ki je stala že 16 K 1 kg, je zdaj na razpolago po 12 K 1 kg. Cene krompirja so padle na zagrebškem trgu za 50%. Razlog tega padanja cen je dobro stanje setve, ki obeta letos, ako nam ne vzame kaj nepričakovanega tozadevnega upanja, sijajno žetev. Zelo ugodno vreme maja lepo deluje na žito, ki bo dozorelo že v polovici junija. Tudi živinske krme je v izobilju. Zabranih izvoza živil je prekrizala račune marsikateremu spekulantu, ki je prikrival zaloge v nadi, da bo nastopila v naši državi spomlad pomanjkanje in da bodo dosegla vsled tega živila še višjo ceno. Sedaj spravljajo ti spekulanti žito in moko na trg in pri vseh trgovcih je živil v obilici.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatcu ni bilo v pretekli dobi nobenega popraševanja po tujem hmelju in so bile cene, ki so se gibale med 5000–5200 K za 50 kg, samo na papirju. Zateškega hmelja se je prodalo samo nekaj bal po 6000 do 6500 K za 50 kg. Vsled deževnega in hladnega vremena so se na Češkem že pojavile v obilni meri hmeljske bolhe. Stanje hmeljskih nasadov v inozemstvu, zlasti v Nemčiji in Franciji, ni posebno povoljno.

Nagrade za plemensko živino.

Živinogledna komisija mariborskega okraja je pri letošnjem licencovanju plemenskih bikov sledečim živinorejcem pripoznala nagrade in sicer:

I. Premije za plemenske bike:

Državne premije: 400 K g. Antonu Lobnik, posestnik v Orehovi vasi; 350 K g. Henrik Maier, posestnik v St. Ilju; 350 K Skofijstvo Betnava; 350 K Skofijstvo Betnava; 270 K g. Henrika Maier, posestnik v St. Ilju; 250 K g. grofu Meran v Vrhovskem dolu; 250 K g. Franju Hutter, posestniku v Plaču; 250 K g. Lovro Namser, posestniku v Plaču; 250 K g. Janezu Kraner, posestniku v Sp. Jakobskem dolu; 250 K g. Mariji Dobnik, posestnici v Rudečem bregu; dvakrat po 200 K g. Josipu Paskolu, posestniku v Slatinskem dolu; 200 K g. Ivanu Santl, posestniku v Razvanju; 200 K g. Matija Divjak, posestniku v Orehovi vasi; 200 K g. Alojziju Pajtlar, posestniku v Račah; 100 K g. Martinu Cizelj, posestniku v Stari gori; 100 K g. Tereziji Lorbek, posestnici v Vajnu; 100 K g. Simonu Fluher, posestniku v Cirrugu; 100 K g. Ivanu Janžekovič, posestniku v Lajtersbergu; 100 K g. Martinu Plečko, posestniku v Podovi; 100 K g. Jerneju Frangež, posestniku v Bohovi; 100 K g. Antonu Kumer-Maher, posestniku v Dolgošah; 80 K samostan Admont (Racerhof) v Krčevini.

Okrajne premije po 50 K: g. Jakobu Pessek, posestniku v Prepoli; g. Janezu Plečko, posestniku v Bohovi; g. Josipu Kac, posestniku v Dobrovoah; g. Fricu Stern, posestniku v Račah.

II. Okrajne vzrejevalne nagrade za bike, ki so bili v letu 1919 licencovani in premirani:

Po 50 K: g. Feliks Robič, veleposestniku v Limbušu; g. Frideriku Scholl, posestniku v St. Ilju; g. Josipu Vernik, posestniku v Jarenini; g. Alojziju Pezdček, posestniku v Vukovskem dolu; g. Irmu Trautensek, posestnici v Sv. Juriju na Pes.; g. Tereziji

Gornik, posestnici v Selnici ob Muri; g. Alojziju Mikš, posestniku v Gradiški; g. Alojziju Pezdček, posestnici v Vukovskem dolu; g. Francu Fras, posestniku v Grušovi; g. Janezu Marko, posestniku v Blagotovu; g. Mihaela Volmajer, posestniku v Rudečem bregu; g. Jozefu Neubauer, posestnici v Selnici ob Dravi; g. Jerneju Frangež, posestniku v Bohovi; g. Antonu Gojčič, posestniku v Orehovi vasi; g. Janezu Cebe, posestniku v Zg. Hoči; g. Katarini Janžič, posestnici v Sp. Hoči; g. Janezu Rušelj, posestniku v Zg. Dupleku.

III. Državne vzrejevalne nagrade za lepe bičke:

Po 150 K: dvakrat Skofijstvo Betnava; dvakrat g. Jerneju Ferk, posestniku v Podigracu; dvakrat g. Antonu Toplak, posestniku v Sv. Petru; g. Alojziju Paleš, posestniku v Račah; g. Mariji Skodič, posestnici v Hojini vasi; g. Francu Freiham, posestniku v St. Ilju; g. Josipu Hornički, posestniku v St. Ilju; dvakrat g. Filipu Galunder, posestniku v Sv. Križu.

Po 65 K: g. Francu Popič, posestniku v Mariboru; g. Stefanu Pauman, posestniku v Podovi; g. Katarini Kozoderc, posestnici v Račah; g. Andreju Rečnik, posestniku v Račah; g. Janezu Sušec, posestnik v Hojini vasi; g. Evaldu Hempel, posestniku v Cirknici; g. Antonu Kurnik, posestniku v Voseku; g. Josipu Skriner, posestniku v Grušovi.

20 K g. Julijani Rojko, posestnici v Sp. Hoči. Živinogledna komisija je obstala iz sledečih gošpodov in sicer: Franjo Pirnat, višji živinoglednik okrajnega glavarstva v Mariboru, Feliks Robič, veleposestnik iz Limbuša kot živinorejski okrožni načelnik. Od okrajnega zastopa Maribor: oficijal A. Hirsmlugl in sledeči načelniki živinorejskih žup: Filip Galunder, Blaž Urbas, Matevž Potočnik, Alojzij Sel, Ivan Janžekovič, Mihael Lesiak, Andrej Rečnik, Janez Cebe, Anton Lorber, Matija Peklar, Franjo Thaler, Martin Volavšek, Anton Dobaj in Gašper Pavlič.

Naznanilo vsem kmetovalcem in bikorejcem v ptujskem sodnem okraju. V četrtek, dne 27. majnika 1920 od 8. ure zjutraj (novi čas) vrši se v Ptuj na sejmšču licencovanje in premiranje vseh plemenskih bikov. Prignati je vse bike od starosti več kot 6 mesecev tudi tiste bike, ki so že bili licencovani in premirani. Živina naj bode snažna in zadostno zavarovana na močnih vrveh. Izročevali se bodo nove dopustnice za pripuščanje ter podeljevali visoke premije, ki so določene za plemenske bike in tudi nad šest mesecev stare bike. Vsak bikorejec naj prinese seboj od župnega načelnika ali občinskega predstojnika potrdilo, če je lik potomec mlečne krave (koliko litrov mleka na dan) in če je zarod priganega bika čvrst in zdrav in če so krave dobre mlečnice. Za vsakega priganega bika je doprinese tudi živinški potni list. Za vse privedene plemenske bike se plačajo potni stroški. Neprignani in nelicencovani bike se ne bodo smeli pripuščati temveč morali kopiti. Na dan licencovanja se bode vršilo tudi podučno predavanje živinorejskega strokovnjaka. Kmetovalci – bikorejci pridite polnoštevilno in priženite vse bike plemenjake!

Na kak način se da zatreti mrčes pri prašičih? Smetana je prav dobro sredstvo za zatiranje mrčesa pri prašičih. Če se odrgne ali vriba prašičem smetana s pomočjo ščetni na kožo, pogine ves mrčes, ki se nahaja na prašičevem životu. Ponoviti pa je treba drgnjenje s smetano po treh dneh za prvim. Drugo dobro sredstvo za pokončanje prašičjih uši je prašičja mast, zmešana s karbolno kislino. S to zmesjo se morajo prašiči prav dobro namazati, in sicer se mora to teden dni vsak dan ponavljati, da se uničijo in pomore se one uši, ki bi se v tem času šele izvalile. Tudi sivo mazilo iz živega srebra, ki se razredči z oljem, hvalijo kot jako dobro sredstvo proti ušem pri prašičih. Nekateri pravijo, da je tudi lug lesnega pepela dobro sredstvo za zatiranje prašičje mrčesa; razume se, da se mora potem prašič z njim večkrat oprati. Najbolj priprosto sredstvo za to pa je z vodo razredčen kreolin ali lizol, in sicer v razmerju 1:20 (5 odstotkov). Tej zmesi se mora dodati nekoliko spirita ali alkohola. Bodisi, da se rabi prvo ali pa drugo teh dveh sredstev, umiti se morajo prašiči po prvem umivanju po treh ali štirih dneh zopet, če se hoče mrčes popolnoma pokončati.

Kako varujemo konje muh? Zelene orehove lupine so dobro sredstvo, da varujemo konje muh. Treba jih je torej hraniti, ker so porabne tudi za prihodnje leto. Pest lupin vrzi v liter vrele vode ter namazi z ohlajeno tekočino po najbolj občutljivih mestih. Zarki duh in okus ne ugaja muham in beže. Mazanje z raznimi mastmi in petrolejem ni priporočljivo, ker zapira luknjice v koži in tako preprečuje potenje, ki konju dobro deluje.

V raznih krajih Srbije se pojavljajo med živino kužne bolezni. Poljedelski minister je ukrenil vse potrebno, da se bolezni zatro.

Mravelj naj se ne trpi v cvetličnjakih, kajti one prenašajo listne mušice z drugih rastlin na one, ki se nahajajo blizu peči, da jih potem izkoriščajo. Kakor hitro si zapazil mravelje, pomoči gobo za brisanje v sladkorno vodo in jo položi tja, kjer so mravelje. Ko se mravelje naberejo na gobi, vzemi gobo in jo vrzi v vrelo vodo, da mravelje hitro poginejo. Gobo pa nastavljaš toliko časa, dokler je tam še kaj mravelj.

Kako preženeš mravelje iz stanovanja? Zmešaj v plitvi posodi nekaj medu z lugom (Pottasche) ter

postavi to posodo tja, kjer se zadržujejo mravelje. V kratkem bodo izginili.

Črešnjava muha. Ličinke ali črvi, ki se nahajajo v sadu črešenj, izvirajo od črešnjava muhe. Njih matica poklada jajčeca mesca maja in še pozneje na črešnjeve sad. Ko ličinka izleze, se zarije v plod, ko pa doraste, zapusti plod, zarije se v tla in se tam zabubi. V prihodnji pomladi izpležejo iz bub zopet muhe. Da tega škodljivca pokončaja, ozir. preprečiš, da se preveč ne zaplodi, ukreni sledeče: Potrgaj črešnje kolikor mogoče zgodaj, uniči na tla padle črešnje in prekoplji zemljo pod črešnjevim kapom pred mesecem majem. Bube tega škodljivca so navadno tri do pet centimetrov globoko pod zemljo, in če zemljo prekoplješ, oziroma preobrneš jih spraviš še bolj globoko v notranjost zemlje, kjer se zaduše.

Platno bo cenejše. Vlada je znižala uvozno carino na vagon platna od 10.000 dinarjev na 1000 dinarjev. V imenu ljudstva pa tudi zahtevamo, naj vlada pritiska na verižnike trgovce, da bodo res temu primerno znižali ceno platna.

Kose so se zelo podražile. Trgovci jih na drobno prodajajo po 60, 70 do 80 K komad. Neka kmet. podružnica na Dravskem polju, ki jo vodijo pristasi Kmetijske zveze, je skupno naročila za svoje člane večje število kos in jih prodaja za 20–30 K ceneje. In ravnotako tudi bruse. Trgovci v dotičnem okolju so se silno hudovali in so tudi — znižali ceno kosam. Uspeh organizacije!

Izvoz živinske krme. Izvoz krme za živino je dovoljen samo za živino, ki se sme izvoziti in samo za 5 dni.

Oddaja vožnje predeca na okrajne ceste ptujske se bo po javni licitaciji vršila v torek, dne 25. t. m., od osme ure zjutraj naprej v pisarni okrajnega zastopa v Ptuj. Licitanti morajo položiti vadij, vsled česar naj vzamejo potrebni denar seboj. Kmetovalci — vozniki, ki hočejo kaj prishluziti, poidite na to licitacijo v Ptuj!

Sv. Marko niže Ptuja. V nedeljo, dne 30. t. m., po rani službi božji, bo v šoli predaval strokovnjak Slovenske kmetijske družbe o raznih važnih gospodarskih stvareh. Kmetovalci, udeležite se v obilnem številu tega čez vse važnega in poučnega predavanja. Pridite!

Vojnik. O priliki predavanja g. Jurančiča o čebelarstvu v nedeljo, dne 10. t. m., se je ustanovila podružnica Čebelarstva društva za Slovenijo. Pristopilo je 27 članov.

Kmetiska Zveza.

Ob priliki orlovskega tabora v Mariboru bo zborovala Jugoslovanska Kmetiska Zveza in Slovenska Ljudska Stranka. Zaupniki, ki so bili določeni za glavni zbor naše stranke v Ljubljani, bodo povabljeni tudi na zasedanje naše stranke v Mariboru prve dni avgusta.

Kmetiske zveze laškega okraja imajo v nedeljo, dne 30. t. m., po prvem sv. opravilu v laški kaplaniji skupno sejo. Vse župnijske Kmetiske zveze naj pošljejo svoje zaupnike.

Govornikom! Kmalu bodo shodi zopet dovoljeni. Kmetiska zveza bo priredila vsako nedeljo in praznik večje število shodov. Pozivamo vse one naše pristase, ki so zmožni nastopiti kot govorniki, da se žrtvujejo in se dajo kot govorniki ob nedeljah in praznikih stranki na razpolago. Nujno prosimo vse take može in mladeniče, da naznanijo tajništvu Kmetiske zveze v Mariboru (Cirilova tiskarna) svoj naslov.

Okrajnim odborom Kmetiske zveze. Dokler so shodi prepovedani, izpopolnjujte okrajne organizacije naše stranke. V seji, ki jo skličite za eno prihodnjih nedelj, izpopolnite seznam zaupnikov Kmetiske zveze za vsako župnijo, občino in vas. Mnogi izmed naših zaupnikov in članov krajevnih organizacij so umrli ali se preselili. Ker se nam približujejo volitve v državni zbor, moramo imeti v rokah natančni seznam zaupnikov iz vseh vasi Slovenskega Stajerja, Prekmurske in Meziške doline. Krajevne organizacije dobijo te dni posebno okrožnico, na katero naj takoj odgovorijo z natančnimi podatki. — Tajništvo Slov. kmetiske zveze v Mariboru.

Za celjsko okrožje ima naša stranka v hotelu „pri belem volu“ v Celju (I. nadstropje) pisarno, kjer se dajejo našim pristajšem nasveti in navodila v davčnih, vojaških in drugih zadevah. Kar se tiče organizacije stranke, pa je celi Slovenski Stajer podrejen tajništvu v Mariboru, to pa radi enotnosti, ki je potrebna. Slovenski Stajer bo namreč en sam velik volilni okraj. Radi tega naj pošiljajo krajevne organizacije vse dopise, ki se tičejo organizacije, le tajništvu v Mariboru, Cirilova tiskarna, Koroška cesta 5.

Vrli Jareninčani, občina Vukovski dol, so poslali za Kmetisko zvezo 217 K.

Za Kmetisko zvezo so nabrali na gostiji Rantaša-Lenartič v Kapeli pri Radencih 60 K. Pri srčna zahvala!

Kletarsko društvo v Ormožu podari za volilni sklad Slovenske kmetiske zveze 1000 K. Hvala!

Tedenske novice.

Vsem cenj. naročnikom, ki še niso vsaj deloma poravnali naročnine za letošnje leto, se bode na pravilni prihodnji teden modri križ na ovitku, ob enem dobijo tudi položnico, da lahko poravnajo naročnino. Vsled prevelike draginje ne moremo pošiljati lista na up, kajti naročniki se vedno in povsod plača naprej.